

A ciántechnológia veszélyeire figyelmeztet Tőkés László

2012. 11. 6.

A bányászati ciántechnológia alkalmazásának közvetlen és azonnali veszélyére hívta fel Janez Potočnik, az Európai Bizottság környezetvédelmi biztosának figyelmét Tőkés László EP-képviselő.

A biztoshoz intézett levelében Tőkés kifejtette: a ciánalapú bányászat soha nem lehet eléggé „biztonságos”, a megelőző intézkedéseknek kulcsszerepük van a természeti környezet és az emberi életek megóvásában. A 2000-ben bekövetkezett tiszai ciánkatasztrófa esetét hozta fel példaként, amikor is 100 ezer tonna ciánnal szennyezett víz ömlött ki a nagybányai aranybánya – előírásoknak megfelelő, azaz „biztonságos” – tározójából. A cián akkor gyakorlatilag a Tisza egész élővilágát elpusztította, és a Szamos-Tisza gyűjtőterületén élő mintegy 2,5 millió ember ivóvizét is megmérgezte.

Arra figyelmeztetette a főbiztost, hogy a gigantikus verespataki aranybánya megnyitása hasonló, de sokszorosán pusztítóbb erejű környezeti katasztrófával fenyeget.

Verespatak 330 tonna aranyat rejt, melyet a beruházók külszíni fejtéssel, cianidos technológiával nyernének ki 16 év alatt. Környezetvédők számításai szerint a tervezett bánya évente 13-15 millió kilogramm cianidot használna fel a kitermeléshez, hetente 500 ezer tonna szikla megmozgatásával járna, és naponta 134 kilogramm cianidot bocsátana ki a levegőbe. Ezenközben a kitermelő cég négy hegyet bontana el, és egy 600 hektáros zagytározóban ülepítené le a nagy mennyiségű mérgező anyagot.

A Verespatakra tervezett aranybányához hasonló kitermelést indítanának be a Dévához közeli Felsőcsertésen is. A kanadai bejegyzésű Eldorado Gold Corporation egy 456 hektáros területen kezdené el a kitermelést, 45 millió tonna ércet zúzna össze, hogy abból 16 év alatt, évi 1650 tonna nátrium-cianid felhasználásával összesen mintegy 80 tonna aranyat mosson ki.

Tőkés László aggodalmának adott hangot amiatt, hogy a temesvári regionális környezetvédelmi hatóság máris engedélyezte a kitermelés megkezdését, veszélyes precedenst teremtve ezáltal a verespataki bánya engedélyeztetéséhez. Rovana Plumb környezetvédelmi miniszter szeptemberben a bíróságtól kérte a felsőcsertési aranybánya engedélyének érvénytelenítését, civil szervezetektől tudta meg, hogy a temesvári regionális ügynökség ez év júliusában már megadta az engedélyt a bányanyitáshoz.

Tőkés László arra kér írásos választ Janez Potočnik környezetvédelmi biztostól, hogy kért-e és kapott-e tájékoztatást a felsőcsertési bánya ügyében; vizsgálni fogja-e, hogy az érvényben lévő vízügyi keretirányelvet (2000/60/EK), valamint a bányászati hulladékról szóló irányelvet (2006/21/EK) tiszteletben tartották-e a kapcsolatos engedély kibocsátásakor; figyelembe veszi-e a visegrádi országok környezetvédelmi minisztereinek 2007-ben megfogalmazott dokumentumát, amelyben a hasonló beruházások határokon átnyúló kockázataira hívják fel a figyelmet; illetve számíthatnak-e az Unió polgárai arra, hogy az Európai Bizottság figyelembe veszi a tiszta környezethez és a biztonságos élethez való alapjogukat – egy szűk bányaiipari elit önző

nyereségvágya ellenében.

Tőkés arra is emlékeztette Potočnik biztost, hogy két és fél éve az Európai Parlament elsőprő szavazattöbbséggel döntött a cianidos bányászati technológia betiltásának kezdeményezéséről az Unió tagországaiban. A Parlament 2011 végéig várta az Európai Bizottságtól a ciános bánya-technológia általános tilalmának bevezetését, a Bizottság azonban mindmáig semmilyen jogi lépést nem tett az európai polgárok által közvetlen módon választott Parlament döntésének a végrehajtása érdekében. Nyomatékosan felkérte az európai környezeti tárca vezetőjét, hogy azonnali hatállyal lépjen fel az uniós polgárok védelmében, hogy ne telepíthessenek „időzített cián-bombákat” Erdélybe, Romániába, vagy Európa más országaiba.